

SALON SEUDUN
KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA
2010–2012

TALOUSARVIO 2010

Sisällysluettelo

Kuntayhtymän yleiset tavoitteet.....	4
Talousarvion rakenne.....	5
Strategiaosa.....	5
Käyttötalousosa.....	5
Tuloslaskelmaosa.....	5
Investointiosa.....	5
Rahoitusosa.....	5
Sitovuus ja seuranta.....	5
Strategiaosa.....	6
Missio.....	6
Visio.....	6
Arvot.....	6
Kriittiset menestystekijät.....	7
Näkökulma -asiakkuuden hallinta.....	7
Näkökulma -talous.....	7
Näkökulma -osaaminen, uudistuminen ja työkyky.....	7
Näkökulma -prosessit ja rakenteet.....	7
Käyttötalousosa.....	8
Salon seudun koulutuskuntayhtymän tuloskortti.....	9
Salon seudun ammattiopisto.....	10
Salon seudun ammattiopiston tuloskortti.....	12
Salon seudun aikuisopisto.....	13
Salon seudun aikuisopiston tuloskortti.....	14
Salon seudun oppisopimuskeskus.....	15
Salon seudun oppisopimuskeskuksen tuloskortti.....	16
Kuntayhtymäpalvelut.....	17
Kuntayhtymäpalveluiden tuloskortti.....	18
Tuloslaskelmaosa.....	19
Investointiosa.....	21
Rahoitusosa.....	23

Kuntayhtymän yleiset tavoitteet

Vuoden 2010 taloudellisten tavoitteiden asettamisen osalta keskeisin muuttuja on yleisen taloudellisen tilanteen aiheuttama epävarmuus. Selkeimmin tämä näkyy niin aikuisopiston kuin oppisopimuskeskuksenkin toimintatuotto-odotusten laskemisena. Lisäksi viimeisen vuoden aikana kustannukset – erityisesti henkilösidonnaiset kustannukset ovat nousseet toimintatuottoja nopeammin, mikä johtaa aiempia vuosia vaatimattomampaan toimintakatteeseen. Toisaalta positiivisena epävarmuustekijänä voidaan nähdä mahdollisuus kasvattaa toimintatuottoja valtionosuuspaikkojen lisääntymisen kautta niin opintosuunnitelma- kuin näyttötutkinto- perusteisessäkin opetuksessa.

Kuntayhtymässä aloitetaan uuden strategian laatiminen vuoden 2009 lopussa. Strategiassa tullaan ottamaan huomioon pitkän tähtäimen muutokset kuntayhtymän toimintaympäristössä sekä toimialueen talouden rakenteissa ja siitä seuraavassa muuttuvassa työvoimatarpeessa. Tavoitteena on varmistaa kuntayhtymän kilpailukyky ja menestyminen myös 2010 –luvulla.

Kuntayhtymän organisaatorakenne uudistettiin vuoden 2007 alusta. Työtä on jatkettu vuonna 2008. Koska vuodelle 2009 tavoitteeksi asetettu toimintojen kehittäminen prosesseja kehittämällä ei ole toteutunut ennakko-odotusten mukaisesti, kuntayhtymän kehittämisresurssit tullaan kohdentamaan uudelleen toiminnanohjausprosessien sekä sitä tukevien tietojärjestelmien kehittämiseen ja käyttöönottoon. Toiminnanohjauksen kehittämisessä noudatetaan Opetushallituksen julkaisemaa ammatillisen koulutuksen laadunhallintasuosituksen viitekehystä. Hanketoiminnan painopiste siirtyy entistä enemmän kuntayhtymältä tulosalueille. Hallinnollisen toiminnan virtaviivaistamiseksi ja kustannustehokkuuden lisäämiseksi käynnistetään hanke kuntayhtymän asianhallintaprosessin ja siihen liittyvän tietojärjestelmän käyttöönottamiseksi.

Vuoden 2009 yleisissä tavoitteissa on painotettu sitä, että kuntayhtymien tulisi toiminnassaan huomioida ekologisuus. Ekologisuus ja kestävä kehitys tullaan ottamaan huomioon laadittaessa ja toteutettaessa myös suunnittelukauden 2010 – 2012 talousarvioita, toimintasuunnitelmia ja taloussuunnitelmia niin käyttötalouden kuin investointienkin osalta. Salon seudun koulutuskuntayhtymä omalta osaltaan osallistuu ilmastonmuutoksen hillintään.

Kuntayhtymän tärkein voimavara on opiskelija. Opiskelijamäärä on lisääntynyt 2000-luvun aikana 1,5-kertaiseksi. Opiskelijamäärän ja valtionosuuspaikkojen kasvu on jatkunut vuoden 2009 aikana. Perustuen Salon kaupungin asemaan nopean rakennemuutoksen alueena, huomattavan nopeasti kasvaneeseen työttömyyteen erityisesti vailla ammatillista tutkintoa olevien sekä ammatillisen perustutkinnon suorittaneiden keskuudessa, on lisäpaikkoja haettu myös vuodelle 2010

Talousarvion rakenne

Strategiaosa

Strategiaosassa esitetään kuntayhtymän visio ja tehtävä sekä arvot.

Käyttötalousosa

Käyttötalousosan avulla ohjataan kuntayhtymän toimintaa. Käyttötalousosassa valtuusto asettaa tulosalueiden nettomuotoiset tulostavoitteet sekä koko kuntayhtymän määrärahat ja tuloarviot. Lisäksi valtuusto asettaa tässä osiossa tulosalueiden ja kuntayhtymän tuloskorttien muotoon kirjoitetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, jotka perustuvat kuntayhtymän kriittisiin menestystekijöihin.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosassa osoitetaan kuntayhtymän tasolla, kuinka tilikauden tulorahoitus riittää kattamaan toiminta- ja rahoitusmenot sekä suunnitelman mukaiset poistot.

Investointiosa

Investointiosan avulla ohjataan kuntayhtymän investointeja. Investointiosa sisältää suunnittelukauden vuosille jaksotetut investointisuunnitelmat ja määräraharpeet kuntayhtymän tasolla kiinteän ja irtaimen omaisuuden osalta. Hallitus päättää käyttösuunnitelman hyväksymisen yhteydessä investointien kohdentamisesta ja jaksottamisesta talousarviovuonna.

Rahoitusosa

Rahoitusosaan kootaan kuntayhtymän käyttötalous-, tuloslaskelma- ja investointiosan tulojen ja menojen aiheuttama kassavirta. Lisäksi rahoitusosaan merkitään lainakannan ja oman pääoman muutokset sekä arvioidaan muut maksuvalmiuden muutokset. Rahoitusosan lopussa esitetään näiden kassavirtojen yhteenlaskettu muutos, joka kuvaa talousarvion vaikutusta kuntayhtymän maksuvalmiuteen tilikauden aikana.

Sitovuus ja seuranta

Käyttötalousosassa ovat valtuustotasolla sitovia tulosalueiden tilikauden toimintakate sekä tuloskorteissa esitetyt toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Valtuustolle raportoidaan talouden ja toiminnan toteutumisen tilinpäätöksen yhteydessä.

Talousarvion ja tuloskorttien tavoitteiden toteutuminen raportoidaan hallitukselle kaksi kertaa vuodessa tammi-huhtikuun ja tammi-elokuun tilanteen mukaisina. Tarvittaessa hallitukseen viedään loppuvuoden ennuste tammi-syyskuun mukaisena.

Investointiosassa sitovia eriä ovat irtaimelle ja kiinteälle omaisuudelle hyväksytyt kokonaismäärärahat ja rahoitusosassa lainakannan muutokset.

Strategiaosa

Missio

Koulutuskuntayhtymä tuottaa ammatillista osaamista elämän eri vaiheisiin.

Visio

Salon seudun koulutuskuntayhtymä on Varsinais-Suomen vetovoimaisin ja tuloksellisin ammatillisen koulutuksen järjestäjä ja alueensa vastuullinen vaikuttaja.

Arvot

UUSIUTUMISKYKY

Koulutuskuntayhtymälle uusiutumiskyky tarkoittaa jatkuvaa toiminnan parantamista.

Toimintaympäristön muutosten analysoinnin ja asiakasodotusten selvittämisen avulla tulosalueet pystyvät suuntaamaan toimintansa oikein ja osaavat panostaa oikeanlaiseen henkilöstön osaamiseen ja kehittämiseen. Parantamisen tuloksena tulosalueiden toiminta ja henkilöstön kehittäminen saavuttavat koulutuskuntayhtymän strategiset tavoitteet

VASTUULLISUUS

Koulutuskuntayhtymä toimii asiakkaiden odotusten mukaisesti ja pitää heille antamansa lupaukset. Asiakkaan tehtävä on omalla toiminnallaan edesauttaa tavoitteiden saavuttamista. Työnantajana kuntayhtymä luo mahdollisuudet henkilöstön ammattitaidon ja työkyvyn ylläpitämiseksi ja huolehtii kilpailukykyisestä palkkauksesta. Vastuullinen toiminta edellyttää avoimuutta, arvostusta ja yhteistoiminnallisuutta työyhteisöltä sekä aktiivista yhteistyötä ympäröivän yhteiskunnan kanssa.

YKSILÖLLISYYS

Koulutuskuntayhtymä arvostaa asiakkaitaan yksilöinä ja edistää sekä opiskelijoiden että yhteistyöorganisaatioiden kilpailukykyä asiantuntemuksensa avulla. Yhteistoiminnallinen työyhteisö antaa henkilöstölle mahdollisuudet oman osaamisen hyödyntämiseen. Erilaisuus hyväksytään ja se hyödynnetään.

TULOSELLISUUS

Tuloksellisuus on koulutuskuntayhtymän vaikutusalueen elinvoimaisuuden ja kilpailukyvyn lisäämistä. Koulutuskuntayhtymä toimii taloudellisesti aiheuttamatta kustannuksia jäsenkunnilleen. Tuloksellinen toiminta mahdollistaa asiakkaiden omien tavoitteiden saavuttamisen ja henkilöstön jatkuvan kehittämisen.

Kriittiset menestystekijät

Näkökulma -asiakkuuden hallinta

AMMATILLISEN OSAAMISEN EDISTÄMINEN

Autamme asiakkaitamme saavuttamaan tavoitteensa. Toimimme aluekehittäjänä. Käytämme ennakkointitietoa koulutuksen ja palveluiden kehittämiseksi.

KUNTAYHTYMÄ ON HALUTTU YHTEISTYÖKUMPPANI, PALVELUIDEN TUOTTAJA JA OPISKELUPAIKKA

Kuntayhtymä panostaa tunnettuuden ja saavutettavuuden parantamiseen toimien aloitteellisena kumppanuuden syventäjänä.

Näkökulma -talous

TULOT KATTAVAT MENOT JA TURVAAVAT KORVAUSINVESTOINNIT

Taloudellisuusajattelu takaa sen, että Kuntayhtymän tulorahoitus kattaa laadukkaan toiminnan ja toiminnan jatkuvan kehittämisen kulut

Näkökulma -osaaminen, uudistuminen ja työkyky

OSAAVA HENKILÖSTÖ

Kuntayhtymän henkilöstöllä on tehtäväänsä tarvittava riittävä osaaminen. Kuntayhtymä panostaa henkilöstön osaamiseen ja jatkuvaan oman työnsä kehittämiseen strategisten tavoitteiden mukaisesti

TYTYTYVÄINEN JA TYÖKYKYINEN HENKILÖSTÖ

Työtyytyväisyys syntyy oikeudenmukaisesta kohtelusta, oikea-aikaisesta ja riittävästä tiedottamisesta sekä toimivasta sisäisestä vuoropuhelusta ja henkilöstön arvostamisesta

Näkökulma -prosessit ja rakenteet

TUOTETUT PALVELUT VASTAAVAT ASIAKKAIDEN JA YHTEISKUNNAN NYKYISIÄ JA TULEVIA TARPEITA

Toiminnan tuloksena syntyy vaikuttavuutta, joka tukee asiakkaita saavuttamaan omat tavoitteensa

TOIMINTA ON TEHOKASTA JA TARKOITUKSENMUKAISTA

Kuntayhtymä pystyy tuottamaan yhteiskunnan odotuksia vastaavia osaajia taloudellisesti

Käyttötalousosa

Talousarvioesitykset on koottu tulosalueittain arvioimalla tulokehitys ja toiminnasta aiheutuvat vaikutukset sekä asettamalla toimintakatetavoitteet. Suunnittelukauden 2010 -2012 sekä toiminnallisten että taloudellisten tavoitteiden asettamiseen on vaikuttanut taloudellinen tilanne, joka lähti syöksykierteeseen syksyllä 2008. Perussopimuksen mukaisesti kuntayhtymän talousarvio on taloudellisten näkymien heikkenemisestä huolimatta laadittu siten, että kuntayhtymä kattaa itse toimintansa aiheuttamat menot. Menot katetaan sekä valtiolta saatavalta yksikköhintarahoituksella että kuntayhtymän omilla tuloilla. Investointimenot katetaan kassavaroilla sekä tarvittaessa lainarahoituksella. Toimintakatetavoitteisiin on vaikuttanut kuntayhtymän nykyinen rahoitusasema ja arvio suunnittelukauden 2010 - 2012 investointimenoista sekä toimintaympäristöstä tulevat haasteet.

Ammatillisen koulutuksen perusrahoitus tulee valtiolta ja kunnilta. Opetusministeriö maksaa kuntayhtymälle opiskelijakohtaista yksikköhintaa, johon sisältyy sekä valtion että kunnan osuus. Kunnan osuus perustuu sen osuuteen koko maan laskennallisista koulutuskustannuksista kunnan asukasta kohden. Talousarviossa käytetyt yksikköhinnat perustuvat sekä valtionvarainministeriön talousarvioesitykseen että valtioneuvoston asetukseen opetus- ja kulttuuritoimen keskimääräisestä yksikköhinnasta ja näiden perusteella tehtyyn arvioon. Kuntayhtymän järjestäjäkohtaista yksikköhintaa arvioitaessa laskelman pohjana on käytetty vuoden 2009 vahvistettuja koulutusalaakohtaisia hintoja. Näihin hintoihin on tehty 1 % indeksikorotus. Kuntayhtymän keskimääräisen yksikköhinnan arvioidaan olevan 9 559,93 €/opiskelija. Vuonna 2009 yksikköhinta oli 9 511,93 €/opiskelija. Opetusministeriö vahvistaa lopulliset koulutusalaakohtaiset ja järjestäjäkohtaiset yksikköhinnat marras-joulukuussa 2009. Tarkentuneet rahoitustiedot ja niistä aiheutuvat mahdolliset talousarvion myöhemmät muutostarpeet otetaan huomioon laadittaessa tulosalueiden yksikkökohtaisia käyttösuunnitelmia.

Valtionosuuden laskennassa kuntayhtymän opiskelijakiintiönä on käytetty 1665 opiskelijaa. Tästä nuorisosaatteen osuus on 1555 opiskelijaa ja ammatillisen lisäkoulutuksen 110 opiskelijaa. Oppisopimusopiskelijoiden määrän on arvioitu laskevan 7 prosenttia 430 opiskelijaan. Toimintatuotot koko kuntayhtymässä laskevat vuoden 2009 talousarvioon nähden 0,9 prosenttia (0,2 M€). Tähän vaikuttaa erityisesti oppisopimuskeskusten tulojen pieneneminen 0,4 M€:lla. Toimintakulut kasvavat kuntayhtymätasolla vajaalla 1 prosentilla. (0,2 M€).

Suunnittelukaudella 2010 - 2012 kuntayhtymässä toteutetaan vuosille 2010 – 2014 määriteltyä strategiaa, jonka laatiminen on aloitettu vuoden 2009 lopulla.

	TP 2008	TA 2009	TAE 2010	TS 2011	TS 2012
Toimintatuotot	23 144 678	24 622 882	24 407 646	24 748 949	25 097 142
Toimintakulut	-20 548 687	-22 925 177	-23 137 515	-23 327 565	-23 572 773
Toimintakate €	2 595 991	1 697 705	1 270 131	1 421 384	1 524 370
Toimintakate %	112,6	107,4	105,5	106,1	106,5

Taulukko 1: Salon seudun koulutuskuntayhtymän tuloarviot ja määrärahat

Salon seudun koulutuskuntayhtymän tulokortti

Näkökulmat:

1. Asiakkuuden hallinta
2. Talous
3. Osaaminen, uudistuminen ja työkyky
4. Prosessit ja rakenteet

	Näkökulma/kriittinen menestystekijä	Arviointikriteeri/mittari	Tavoitearvo 2010	Tavoitearvo 2011	Tavoitearvo 2012
1	Kuntayhtymä on haluttu yhteistyökumppani, palveluiden tuottaja ja opiskelupaikka	Koulutuksen järjestämisluvan käyttöaste kaikissa koulutusmuodoissa	Käyttöaste 100 %	Käyttöaste 100 %	Käyttöaste 100 %
2	Tulot kattavat menot ja turvaavat korvausinvestoinnit	Toimintatuotot/ toimintakulut	105,5 %	106,1 %	106,5 %
3	Osaava henkilöstö	Henkilöstön osaamisen uudistamisen menojen osuus kaikista henkilöstömenoista	Vähintään. 2 % Valtakunnan keskitasoa parempi.	Vähintään. 2 % Valtakunnan keskitasoa parempi.	Vähintään. 2 % Valtakunnan keskitasoa parempi
4	Toiminta on tehokasta ja tarkoituksenmukaista	Tulosalueet saavuttavat omat tavoitteet	85 %	87 %	88 %

Salon seudun ammattiopisto

Vastuhenkilö: Salon seudun ammattiopiston rehtori

Ammattiopiston toimintajärjestelmän avulla koulutuskuntayhtymän missio, arvot, visio ja ammattiopiston laatuoliittiset linjaukset muutetaan käytännön toiminnaksi. Järjestelmä tukee myös sovittujen toiminnalle asetettujen päämäärien ja tavoitteiden viemistä käytäntöön kaikilla organisaation osa-alueilla.

Toiminnan kehittämistä koskevat konkreettiset toimenpiteet esitetään yksikköjen toimintasuunnitelmissa. Toimintasuunnitelmien toteutumista ja toiminnalla saatuja tuloksia seurataan ja arvioidaan. Saadut tiedot hyödynnetään jatkuvaan toiminnan kehittämiseen. Toiminnan arviointi kohdistetaan asiakas-, henkilöstö- ja yhteiskunnallisiin tuloksiin sekä keskeisiin suorituskykytuloksiin. Ammattiopistossa on sovittu yhteiset strategiset ja operatiiviset mittarit, joita tarkistetaan strategian päivittämisen yhteydessä vuosittain.

Strategisen suunnittelun painopiste on vaikuttavuusnäkökulmasta ammattiopiston kehittämistyön tehostaminen. Toimintamalleja ja organisaatorakennetta tullaan kehittämään siten, että henkilöstön asiantuntijuutta voidaan hyödyntää joustavasti, tarvelähtöisesti ja taloudellisesti tehokkaasti. Tavoitteena on toimia yhtenäisten toimintaperiaatteiden mukaan kaikissa tulosyksiköissä ja samalla varmistaa yksiköiden yhdenmukainen toiminta ammattiopiston opiskelijoiden oppimisedellytysten parantamiseksi.

Vaikuttavuuden näkökulmasta johtajuuden painopiste on vuonna 2010 strategiatyössä, jota tehdään koko koulutuskuntayhtymässä. Tavoitteena on, että johto määrittelee organisaatiolle selkeän suunnan ja luo edellytykset vision mukaiselle toiminnalle. Tarkoituksenmukaisten tavoitteiden saavuttaminen edellyttää henkilöstön aktiivista mukanaoloa strategiatyössä. Sitouttavalla strategiatyöllä varmistetaan, että ammattiopistolle luodaan koulutuskuntayhtymässä mahdollisimman hyvät toimintaedellytykset perustehtävänsä mukaiseen toimintaan. Tämä edellyttää esimerkiksi merkittävää taloudellista panostusta opetustilojen kehittämiseen. Samoin tukipalvelut pitää saada tuotettua mahdollisimman taloudellisesti jotta opetukseen on käytössä riittävät resurssit.

Henkilöstön osaamisen kehittäminen varmistetaan antamalla jokaiselle mahdollisuus osallistua säännöllisesti täydennyskoulutukseen. Koulutuksen pitää tukea ammattiopiston toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Painopistealueina ovat opiskelijoiden ohjaamiseen ja ohjauskäytäntöihin liittyvä koulutus sekä ammatillisesti ajankohtainen koulutus. Muodollisesti pätevien opettajien osuutta lisätään tukemalla taloudellisesti pedagogisen pätevyyden hankkimista.

Toimintatapoja kehitetään läpäisyn parantamiseksi ja keskeyttämisprosentin pienentämiseksi. Prosessinäkökulman painopistealueina vuonna 2010 ovat yksilötutoroinnin tehostaminen ja erityisopetuksen toimintaperiaatteiden yhdenmukaistaminen sekä kahden tutkinnon opintojen tehokkaampi organisointi ammattiopiston ja lukioiden välillä.

Oppilaitoksen ja kotien välistä yhteistyötä kehitetään ja helpotetaan uudella internet pohjaisella huoltajaliittymällä, jonka avulla huoltajien on helppo seurata nuortensa opiskelujen edistymistä.

	TP 2008	TA 2009	TAE 2010	TS 2011	TS 2012
Toimintatuotot	13 708 564	14 917 619	15 176 764	15 404 415	15 635 482
Toimintakulut	-9 819 459	-10 697 472	-10 788 028	-10 950 643	-11 078 049
Osuus yhteisistä	-2 706 972	-3 738 003	-4 224 787	-4 267 035	-4 371 056
Toimintakulut yht.	-12 526 431	-14 435 475	-15 012 815	-15 217 678	-15 449 106
toimintakate €	1 182 133	482 144	163 949	186 738	186 376
toimintakate %	112,7	107,1	106,5	107,2	107,6

Taulukko 2: Salon seudun ammattiopiston tuloarviot ja määrärahat

Toimintakateprosenttia laskettaessa tulosalueen vyörytyseristä on karsittu vyörytyseriin sisältyvät suunnitelmapoistot ja rahoituserät 771.037 €.

Salon seudun ammattiopiston tulokortti

Näkökulmat:

1. Asiakkuuden hallinta
2. Talous
3. Osaaminen, uudistuminen ja työkyky
4. Prosessit ja rakenteet

Näkökulma/ kriittinen menestystekijä	Arviointikriteeri/ mittari	Tavoitearvo 2010	Tavoitearvo 2011	Tavoitearvo 2012	
1	Ammatillisen osaamisen edistäminen	Oppilaitoksesta valmistuneiden opiskelijoiden työllistyminen (t)	75%	75%	75%
		Työelämäpalaute	Tavoitearvo asteikolla 1-5 on 3,5	Tavoitearvo asteikolla 1-5 on 3,5	Tavoitearvo asteikolla 1-5 on 3,5
	Kuntayhtymä on haluttu yhteistyökumppani ja opiskelupaikka	Ensisijaisten hakijoiden määrä	Ensisijaisia hakijoita vähintään 1,0 kertaa aloituspaikkojen määrä nuorisosteiden yhteishaussa	Ensisijaisia hakijoita väh. 1,0 kertaa aloituspaikkojen määrä yh-teishaussa.	Ensisijaisia hakijoita väh. 1,0 kertaa aloituspaikkojen määrä yh-teishaussa.
	Yhteisvalinnan ulkopuolelta hakeneet	Vähintään 5% aloituspaikkojen määrästä	Väh. 5% aloituspaikkojen määrästä	Väh. 5% aloituspaikkojen määrästä	
2	Tulot kattavat menot ja turvaavat korvausinvestoinnit	Toimintatuotot/ toimintakulut	106,5 %	107,2 %	107,6 %
		Oppilaspaikkojen käyttöaste	100 %	100 %	100 %
		Henkilöstön osaamisen uudistamisen menojen osuus kaikista henkilöstömenoista (%) (t)	3 %	3 %	3 %
3	Osaava henkilöstö	Muodollisesti kelpoisten päätoimisten opettajien osuus kaikista päätoimisista opettajista (t)	86 %.	87 %.	87 %.
		Kehityskeskustelut kerran vuodessa toistaiseksi palvelusuhteessa olevien kanssa	100 %.	100 %.	100 %.
	Tyytyväinen ja työkykyinen henkilöstö	Työtyytyväisyys / Tyytyväisyys kuntayhtymäpalveluihin kyselyt toteutetaan vuorovuosin	Tavoitearvo asteikolla 1-5 on 3,5	Tavoitearvo asteikolla 1-5 on 3,5	Tavoitearvo asteikolla 1-5 on 3,5
	Opiskelijoiden tyytyväisyys	Asiakastytyväisyyskyselyt (kaikille opiskelijoille vähintään kerran koulutuksen aikana)	Tavoitearvo asteikolla 1-5 on 3,5	Tavoitearvo asteikolla 1-5 on 3,5	Tavoitearvo asteikolla 1-5 on 3,5
4	Tuotetut palvelu vastaavat asiakkaiden ja yhteiskunnan nykyisiä ja tulevia tarpeita	Oppilaitoksesta valmistuneiden opiskelijoiden sijoittuminen jatko-opintoihin (t)	20%	20%	20%
	Toiminta on tehokasta ja tarkoituksenmukaista	Ammatillisen peruskoulutuksen keskeyttämismittari (t)	4%	4%	4%
		Ammatillisen peruskoulutuksen läpäisymittari (t)	65%	66%	66%

Salon seudun aikuisopisto

Vastuhenkilö: Salon seudun aikuisopiston rehtori

Salon seudun kasvanut työttömyys ja taloudellinen taantuma asettaa aikuiskoulutukselle uudenlaisia haasteita vastata äkillisen rakennemuutoksen ongelmiin. Aikuiskoulutuksen kysyntä on kasvanut niin työvoimapolitiittisen kuin omaehtoisinkin koulutuksen osalta selkeästi koulutusresursseja nopeammin. Työttömyys painottuu erityisesti jo ammatillisen koulutuksen ja työkokemuksen omaaviin sekä nuoriin. Työllisyyden edistämiseksi työvoimapolitiittisessa koulutuksessa painottuu ammatillinen jatkokoulutus monitaitoisuuden vahvistamiseksi tai uuden ammatin hankkiminen. Valmentavassa koulutuksessa työnhakua tuetaan yksilöllisten urasuunnitelmien ja ohjauksen keinoin. Kotouttamiskoulutuksen tarpeen arvioidaan myös kasvavan maahanmuuttajien työttömyyden seurauksena. Näyttötutkintoprosessin kehittämistä jatketaan. Koulutuksen hyvä henkilökohtaistaminen takaa sen, että asiakkaiden aikaisempi työkokemus ja koulutus huomioidaan ja asiakas saavuttaa tavoitteensa.

Yritysten muuttunut tilanne, lomautukset ja henkilöstön vähentäminen lisäävät yritysten henkilöstölleen tarjottavan täydennys- ja muutokoulutuksen kysyntää. Vastaavasti rekrytointikoulutuksen ja oppisopimuskoulutuksen osuus on laskemassa lievästi. Räättälöidyt koulutusratkaisut edellyttävät oppilaitokselta yhtenäistä toimintatapaa asiakaspalveluprosessissa. Koulutussuunnitteluun panostaminen on edellytys yrityskohtaisten koulutusratkaisujen toteutumiseksi. Alueen rakennemuutos haastaa julkiset toimijat tiiviiseen yhteistyöhön yrityselämän tukemiseksi. Yhteishankinta-koulutuksen asiakaspalveluprosessia kehitetään edelleen yhteistyössä Salon TE-toimiston ja Yrityssalo Oy:n kanssa.

Hanketoiminnassa vahvistetaan alueen toimijoiden yhteistyötä tavoitteena saada kokonaisvaltaisempia ratkaisuja alueen tarpeisiin. Hanketoiminnan rahoituksen arvioidaan pysyvän samalla tasolla kuin 2009.

Toiminnan tuottojen osalta arvioidaan työvoimapolitiittisen koulutuksen määrän hieman kasvavan, omaehtoisin koulutuksen pysyvän samalla tasolla kuin 2009 ja oppisopimuskoulutuksen vähenevän. Koulutusresurssien kasvattaminen alueen koulutuskysyntään vastaamiseksi on yksi suurimpia haasteita.

Maarakennusalan koulutus on laajentunut Turkuun ja Kaarinaan. Koulutuksen toteutuminen kolmella eri paikkakunnalla edellyttää maarakennuskoneen investointia. Toisena investointikohteena on henkilöauton hankkiminen. Koulutuksen ja tutkintasuoritusten toteuttaminen työpaikoilla edellyttää henkilöstöltä jatkuvaa liikkumista. Olemassa oleva kalusto on riittämätön tarpeeseen nähden.

Opetushenkilöstön määrä vastaa koulutuksen myyntiä. Asiakkuusprosesseja kehitetään ja työnjakoa opetushenkilöstön ja tukipalvelujen välillä selkeytetään. Tukipalveluihin tullaan esittämään yhden koulutussihteerin palkkaus. Vastaavasti tukipalveluista yksi henkilö on jäänyt osa-aikaeläkkeelle.

	TP 2008	TA 2009	TAE 2010	TS 2011	TS 2012
Toimintatuotot	6 895 349	6 811 759	6 792 132	6 860 053	6 928 654
Toimintakulut	-5 488 888	-5 502 256	-5 476 469	-5 531 999	-5 569 890
Osuus yhteisistä	-734 863	-1 135 730	-1 239 073	-1 251 464	-1 281 972
Kulut yhteensä	-6 223 751	-6 637 986	-6 715 542	-6 783 463	-6 851 862
toimintakate €	671 598	173 773	76 590	76 590	76 792
toimintakate %	111,7	104,9	104,2	104,4	104,7

Taulukko 3: Salon seudun aikuisopiston tuloarviot ja määrärahat

Toimintakateprosenttia laskettaessa tulosalueen vyörytseristä on karsittu vyörytseriin sisältyvät suunnitelmapoistot ja rahoituserät 195.932 €.

Salon seudun aikuisopiston tulokortti

Näkökulmat:

1. Asiakkuuden hallinta
2. Talous
3. Osaaminen, uudistuminen ja työkyky
4. Prosessit ja rakenteet

Näkökulma/kriittinen menestystekijä	Arviointikriteeri/mittari	Tavoitearvo 2010	Tavoitearvo 2011	Tavoitearvo 2012	
1 Ammatillisen osaamisen edistäminen	Asiakas-tyytyväisyys	Asiakaspalautteen keskiarvo 3,96	Asiakaspalautteen keskiarvo 3,96	Asiakaspalautteen keskiarvo 3,96	
	Työelämäpalautte	Työelämäpalautteen keskiarvo 3,5.	Työelämäpalautteen keskiarvo 3,5.	Työelämäpalautteen keskiarvo 3,5.	
	Kuntayhtymä on haluttu yhteistyökumppani, palveluiden tuottaja ja opiskelupaikka	Asiakkuuksien hallinta	Kokonaisasiaksmäärän kehitys on positiivinen	Kokonaisasiaksmäärän kehitys on positiivinen	Kokonaisasiaksmäärän kehitys on positiivinen
		Vos ja KY-opiskelija-paikkojen täyttöaste	Paikkojen täyttöaste 100 %.	Paikkojen täyttöaste 100 %.	Paikkojen täyttöaste 100 %.
		Työelämän maksullinen hanketoiminta	Hankkeiden osuus myyntituotoista 5 %	Hankkeiden osuus myyntituotoista 5 %	Hankkeiden osuus myyntituotoista 5 %
2 Tulot kattavat menot ja turvaavat korvausinvestoinnit	Aikuisopiston toimintakateprosentti	104,2	104,4	104,7	
3 Osaava henkilöstö	Pedagoginen pätevyys	Pedagogisesti päteviä opettajia 70 % päätoimisista opettajista	Pedagogisesti päteviä opettajia 70 % päätoimisista opettajista	Pedagogisesti päteviä opettajia 70 % päätoimisista opettajista	
	Uudistuminen ja kehittyminen	Jokainen osallistuu tehtävänsä kannalta tarkoituksenmukaiseen koulutukseen vähintään kerran	Jokainen osallistuu tehtävänsä kannalta tarkoituksenmukaiseen koulutukseen vähintään kerran	Jokainen osallistuu tehtävänsä kannalta tarkoituksenmukaiseen koulutukseen vähintään kerran	
4 Tuotetut palvelut vastaavat asiakkaiden ja yhteiskunnan nykyisiä ja tulevia tarpeita	Tvp-koulutuksessa olleiden työllistymis-%	70 % (vähintään Varsinais-Suomen TE-keskuksen tavoitearvo)	70 % (vähintään Varsinais-Suomen TE-keskuksen tavoitearvo)	70 % (vähintään Varsinais-Suomen TE-keskuksen tavoitearvo)	
	Toiminta on tehokasta ja tarkoituksenmukaista	Tutkinnon tai sen osan suorittamis-% tutkintoon valmistavassa koulutuksessa	Tutkinnon suorittamis-% vähintään 60	Tutkinnon suorittamis-% vähintään 62	Tutkinnon suorittamis-% vähintään 63
		Suoritettut tutkinnot ja niiden osat tutkintoon valmistavassa koulutuksessa	Tutkintojen määrä kehittyi positiivisesti	Tutkintojen määrä kehittyi positiivisesti	Tutkintojen määrä kehittyi positiivisesti
		Koulutuksen keskeyttämis-%	Keskeyttämisprosentti enintään 8	Keskeyttämisprosentti enintään 8	Keskeyttämisprosentti enintään 8

Salon seudun oppisopimuskeskus

Vastuhenkilö: Salon seudun oppisopimuskeskuksen oppisopimusjohtaja

Salon seudun oppisopimuskeskus vastaa Salon seudun koulutuskuntayhtymän järjestämisluvan mukaisesta oppisopimustoiminnasta.

Vuoden 2010 opiskelijamääräksi on arvioitu keskimäärin 430 opiskelijaa. Tämä on n. 7 % vähemmän kuin vuonna 2009. Oletus opiskelijamäärän vähenemisestä johtuu yleisestä taloudellisesta tilanteesta. Peruskoulutusoppisopimuksia arvioidaan olevan 100 ja lisäkoulutusoppisopimuksia 330.

Toimintatuotoiksi on arvioitu 1,7 milj.€ ja toimintakatteeksi 49 693 €. Vuoden 2010 alusta oppisopimuksen lisäkoulutuksen rahoituksesta 3 % perustuu tulosrahoitukseen. Tulosrahoituksen ainoana kriteerinä on tutkintojen suorittaminen. Toiminnan keskeiset tavoitteet on kirjattu tuloskorttiin.

Vuonna 2010 normaalin oppisopimustoiminnan lisäksi painopisteenä on asiakkaiden sähköisen asioinnin käyttöönotto. Tämä mahdollistaa esimerkiksi sen, että työnantajat ja opiskelijat voivat tehdä työssäoppimisen arvioinnin ja koulutuskorvaushakemukset sähköisesti.

	TP 2008	TA 2009	TAE 2010	TS 2011	TS 2012
Toimintatuotot	2 247 264	2 113 660	1 700 000	1 734 000	1 768 680
Toimintakulut	-1 862 283	-2 032 852	-1 589 470	-1 605 365	-1 621 971
Osuus yhteisistä	-52 569	-53 183	-60 837	-61 445	-62 943
Kulut yhteensä	-1 914 852	-2 086 035	-1 650 307	-1 666 810	-1 684 914
toimintakate €	332 412	27 625	49 693	67 190	83 766
toimintakate %	117,2	101,2	103,2	104,2	105,2

Taulukko 4: Salon seudun oppisopimuskeskuksen tuloarviot ja määrärahat

Toimintakateprosenttia laskettaessa tulosalueen vyörytyseristä on karsittu vyörytyseriin sisältyvät suunnitelmapoistot ja rahoituserät 2.930 €.

Salon seudun oppisopimuskeskuksen tulokortti

Näkökulmat:

1. Asiakkuuden hallinta
2. Talous
3. Osaaminen, uudistuminen ja työkyky
4. Prosessit ja rakenteet

Näkökulma/ kriittinen menestystekijä		Arviointikriteeri/ mittari	Tavoitearvo 2010	Tavoitearvo 2011	Tavoitearvo 2012
1	Ammatillisen osaamisen edistäminen	Asiakastyytyväisyyskyselyt	Kaikille opiskelijoille vähintään kerran koulutuksen aikana: tavoitearvo asteikolla 1-4, 3,0	Kaikille opiskelijoille vähintään kerran koulutuksen aikana: tavoitearvo asteikolla 1-4, 3,0	Kaikille opiskelijoille vähintään kerran koulutuksen aikana: tavoitearvo asteikolla 1-4, 3,0
		Työelämän palautekyselyt	Työssäoppimisen arvioinnin yhteydessä kerättävä asteikolla 1-5, 4,0	Työssäoppimisen arvioinnin yhteydessä kerättävä asteikolla 1-5, 4,0	Työssäoppimisen arvioinnin yhteydessä kerättävä asteikolla 1-5, 4,0
	Kuntayhtymä on haluttu yhteistyökumppani ja opiskelupaikka	Lisäkoulutuskiintiön määrällinen käyttöaste	Lisäkoulutuskiintiön käyttöaste 100 %	Lisäkoulutuskiintiön käyttöaste 100 %	Lisäkoulutuskiintiön käyttöaste 100 %
2	Tulot kattavat menot ja turvaavat korvausinvestoinnit	Toimintatuotot/ toimintakulut	103,2 %	104,2 %	105,2 %
3	Osaava henkilöstö	Jokainen oppisopimuskeskuksen henkilökuntaan kuuluva osallistuu omaan tehtäväänsä liittyvään koulutukseen	Vähintään kerran vuodessa	Vähintään kerran vuodessa	Vähintään kerran vuodessa
4	Tuotetut palvelu vastaavat asiakkaiden ja yhteiskunnan nykyisiä ja tulevia tarpeita	Työntajien käsitys oppisopimuskoulutuksen vaikuttavuudesta	Asteikolla 1-4 3,0	Asteikolla 1-4 3,0	Asteikolla 1-4 3,0
	Toiminta on tehokasta ja tarkoituksenmukaista	Tutkintojen suorittaminen	Vuoden aikana päättyneistä tutkintotavoitteisista oppisopimuksista 77 % johtaa koko tutkinnon suorittamiseen seuraavan kalenterivuoden toukokuun loppuun mennessä	Vuoden aikana päättyneistä tutkintotavoitteisista oppisopimuksista 77 % johtaa koko tutkinnon suorittamiseen seuraavan kalenterivuoden toukokuun loppuun mennessä	Vuoden aikana päättyneistä tutkintotavoitteisista oppisopimuksista 77 % johtaa koko tutkinnon suorittamiseen seuraavan kalenterivuoden toukokuun loppuun mennessä
		Lisäkoulutuskiintiön laadullinen käyttö	Väh 80 % lisäkoulutusoppisopimuksista on tutkintotavoitteisia	Väh 80 % lisäkoulutusoppisopimuksista on tutkintotavoitteisia	Väh 80 % lisäkoulutusoppisopimuksista on tutkintotavoitteisia

Kuntayhtymäpalvelut

Vastuuhenkilö: talousjohtaja

Kuntayhtymäpalvelut järjestää keskitetysti tulosalueille seuraavat tukipalvelut: tieto- ja taloushallintopalvelut; henkilöstöhallinnon palvelut; ruoka- ja laitoshuoltopalvelut; kiinteistö- ja tilapalvelut sekä toiminnan ohjausta koskevat kehittämispalvelut. Suunnittelukaudella jatketaan kuntayhtymäpalveluissa aloitettua prosessityötä. Prosessien tarkastelussa kiinnitetään huomiota toiminnan vaikuttavuuden ja taloudellisuuden parantamiseen, tulosalueiden yhteistyöhön sekä työnjakoon kuntayhtymäpalvelujen ja tulosalueiden kesken. Keskeisenä tavoitteena on erityisesti sisäisen asiakkuuden huomioiminen. Suunnittelukauden loppuun mennessä tavoitteena on palvelusopimusten laatiminen, jotka perustuvat prosesseihin.

Konkreettisina toimenpiteinä talousarviovuonna 2010 toiminnan vaikuttavuuden ja taloudellisuuden parantamisessa ovat taloushallinnossa kassajärjestelmän sekä tietohallinnossa helpdesk -järjestelmän käyttöönotto. Kassajärjestelmän käyttöönotolla saadaan kohdennettua henkilöstöresursseja uudelleen, ja myös ope-
tustvälineistöä nykyaikaistetaan. Helpdesk-järjestelmällä puolestaan saadaan parannettua käyttäjätuen nopeutta ja laatua. Toiminnan kehittämiseen saadaan järjestelmän raporttien kautta lisää työkaluja.

Kuntayhtymäpalveluiden toimintakulut talousarviovuonna 2010 kasvavat 12,6 prosenttia (0,6 M€). Kuntayhtymäpalveluiden kulujen kasvu johtuu pääosin kiinteistöihin liittyvän korjausvelan voimakkaasta noususta. Kuntayhtymän kiinteistöjen kunto ja toimivuus ovat vaihtelevia, ja aikaisempina vuosina panostus kiinteistöjen suunnitelmalliseen kunnostukseen on ollut niukkaa. Merkittävimpinä kunnostuskohteina tulevat olemaan Hyvoninkadun piha-alueen viemäroinnit sekä kellarin ja ensimmäisen kerroksen korjaukset tarvittavilta osin.

Kulujen kasvuun vaikuttaa myös henkilöstökulut. Kuntayhtymäpalveluihin perustetaan ruokahuoltopalveluihin keittiötyöntekijän ja tietohuoltoon IT-tukihenkilön vakinaiset työsuhteet. Ruokahuoltopalveluissa uusi työntekijä toimii varahenkilönä, joka sijaistaa tarvittaessa kuntayhtymäpalveluiden kolmessa keittiössä. Vakituinen varahenkilö tulee siten lisäämään joustavuutta töiden hoitamisessa. Tarvittaessa pystytään myös tarjoamaan sijaistamisapua ammattipiston kanttiininiin. Varahenkilö mahdollistaa myös ruokahenkilöstön lyhyt- ja pitkäkestoisen työnkierron. Tietohallinnossa on yleisen kehityksen ja kuntayhtymän kasvun myötä tullut uusia tehtäviä sekä konemäärät ovat kasvaneet. Nykyisellä henkilöstöressurssilla yhtä työntekijää kohden on 320 konetta. Yhden henkilön lisäyksellä päästään tavoitetasoon, joka on 150 - 250 konetta / IT-tukihenkilö. Henkilöstökulujen kasvua hillitsee taloushallinnon henkilöstökulujen väheneminen, koska eläkkeelle jäävän työntekijän tilalle ei palkata uutta työntekijää.

Suunnitelmavuosien 2010 - 2012 kuntayhtymäpalveluiden vyörytysten kasvuun vaikuttaa toimintakulujen kasvun lisäksi saneeraamisesta johtuvien poistojen kasvu sekä investointien rahoittamiseen tarvittavien lainojen korkokulut. Kuntayhtymäpalveluiden kustannukset vyörytetään aiheuttamisperiaatteen mukaan tulosalueille. Vyörytysperusteet on pidetty suunnittelukautena pääosin vuoden 2009 kaltaisina.

	TP 2008	TA 2009	TAE 2010	TS 2011	TS 2012
Toimintatuotot	1 343 586	779 844	738 750	750 480	764 327
Yhteiset erät	3 494 403	4 926 916	5 524 698	5 579 945	5 715 972
Tuotot yhteensä	4 837 989	5 706 760	6 263 448	6 330 425	6 480 299
Toimintakulut	-4 428 141	-4 692 597	-5 283 548	-5 239 558	-5 302 862
toimintakate	409 848	1 014 163	979 900	1 090 867	1 177 437
toimintakate %			100,0	100,0	100,0

Taulukko 5: Kuntayhtymäpalveluiden tuloarviot ja määrärahat

Toimintakateprosenttia laskettaessa tuotoista (yhteiset erät) on karsittu tulosalueen vyörytyseriin sisältyvät suunnitelmapoistot ja rahoituserät noin 970.000 €.

Kuntayhtymäpalveluiden tulokortti

Näkökulmat:

1. Asiakkuuden hallinta
2. Talous
3. Osaaminen, uudistuminen ja työkyky
4. Prosessit ja rakenteet

Näkökulma/ kriittinen menestystekijä		Arviointikriteeri/ mittari	Tavoitearvo 2010	Tavoitearvo 2011	Tavoitearvo 2012
1	Ammatillisen osaamisen edistäminen	Kuntayhtymäpalvelut tarjoavaan harjoittelu- ja näyttöpaikkoja opiskelijoille	20 harjoittelupaikkaa 10 näyttöpaikkaa	20 harjoittelu- paikkaa 10 näyttöpaikkaa	20 harjoittelupaikkaa 10 näyttöpaikkaa
2	Tuotot kattavat menot ja turvaavat korvausinvestoinnit	Hankesuunnitelmat kiinteistöjen keskittämiseksi	Valmis	Toteutus	toteutus
		Laajennetaan huoltokirja-järjestelmä koskemaan kaikkia kiinteistöjä	Käyttöönotto	seuranta	seuranta
		Kiinteistöosastrategia	Laadinta	Toteutus	seuranta ja korjaavat toimenpiteet
		Ky-palvelun kustannukset kuntayhtymän toimintomenoista	Enintään 22,8 %	Enintään 23,5 %	Enintään 23,5 %
		Hankintastrategian luominen	Laadinta	Toteutus	seuranta ja korjaavat toimenpiteet
3	Osaava henkilöstö	Jokainen osallistuu oman työtehtävänsä kannalta oleelliseen koulutukseen	Vähintään kerran vuodessa	Vähintään kerran vuodessa	Vähintään kerran vuodessa
	Tyytyväinen ja työkykyinen henkilöstö	Sairauspoissaolot/hlö - lyhyet - keskipitkät - pitkät	Alle 12 päivää/hlö	Alle 11 päivää/hlö	Alle 11 päivää/hlö
		Asiakastytyväisyyskyselyt opiskelijoilta ja henkilöstöltä: kiinteistöt, ruokapalvelut, henkilöstötoimisto, atk-palvelut ja taloushallinto Joka toinen vuosi	Ei toteuteta	Tavoitearvo asteikolla 1-5 on 3,5 (Webropol)	Ei toteuteta
4	Tuotetut palvelut vastaavat asiakkaiden ja yhteiskunnan nykyisiä ja tulevia tarpeita	Prosessimaiseen toimintatapaan siirtyminen	Prosessien kuvaaminen	Auditointi, palvelusopimusten valmistelu	Palvelusopimukset valmiit

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosassa osoitetaan, kuinka kuntayhtymän tulorahoitus riittää toiminnan menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä taloudellisen käyttöiän mukaisiin suunnitelman mukaisiin poistoihin. Suunnitelmapoistot on tehty valtuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Tuloslaskelmaosassa lasketaan yhteen talousarvion käyttötalousosan toimintatulot ja -menot. Tuloslaskelman välituloksina esitetään seuraavat tiedot:

Toimintakate, joka kertoo paljonko toimintatulot ylittävät toimintamenot.

Vuosikate ilmoittaa, paljonko tulorahoituksesta jää investointien, lainanlyhennysten ja muiden pitkävaikutteisten menojen kattamiseen.

Tilikauden tulos kertoo tilikauden tulojen ja menojen erotuksen.

Tilikauden tuloksen jälkeen esitetään vielä mahdolliset varausten ja poistoerojen muutokset. Nämä erät eivät ole määrärahoja eivätkä tuloarvioita, vaan ne ovat tilikauden tuloksen käsittelyeriä, joista valtuusto päättää tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä. Näiden jälkeen tuloslaskelma päättyy tilikauden yli- tai alijäämään.

Kuntayhtymän vuoden 2010 talousarviossa toimintatuottojen lasku on 1 prosenttia verrattuna vuoden 2009 talousarvioon. Toimintakulut puolestaan kasvavat saman verran. Toimintatuotoiksi on arvioitu 24,4 M€ ja toimintakuluiksi 23,1 M€.

Henkilöstökulujen kasvu koko kuntayhtymän tasolla on 5,4 prosenttia (0,8 M€) vuoden 2009 talousarvioon nähden. Henkilöstökulut kasvavat tulosalueittain seuraavasti: kuntayhtymäpalvelut 9,5 prosenttia, ammatitopisto 6,0 prosenttia, aikuisopisto 2,1 prosenttia sekä oppisopimuskeskus 4,0 prosenttia. Muut käyttötalousosan toimintakulut laskevat yhteensä noin 7 prosenttia (0,6 M€).

Kuntayhtymän talousarvion 2010 toimintakatteeksi tulee 1,3 M€. Toimintakate pienenee vuoden 2009 talousarviosta noin 25 prosenttia (0,4 M€). Kuntayhtymän toimintatuottojen ja toimintakulujen suhteeksi eli toimintakateprosentiksi muodostuu 105,5 %. Kun toimintakatteesta vähennetään rahoituskulut, saadaan vuosikatteeksi 1,3 M€. Vuosikate pienenee vuoden 2009 talousarvioon verrattuna noin 27 prosenttia (0,5 M€). Vuosikate ei riitä yksistään kattamaan investointeja, lainanlyhennyksiä ja muita pitkävaikutteisia menoja. Kun vuosikatteesta vähennetään poistot, jää tilikauden tulos negatiiviseksi 76 869 €. Kun otetaan huomioon poistoeron muutos, tilikauden ylijäämäksi muodostuu 157 786 €. Poistoerot ovat syntyneet aikaisempien tilikausien investointivarauksista, joita on käytetty kuntayhtymän kiinteistöjen saneeraamiseen. Suunnitelmavuonna 2011 tuottojen arvioidaan kasvavan noin 0,5 prosenttia ja kulujen noin 1,8 prosenttia vuoteen 2009 verrattuna. Suunnitelmavuonna 2012 vastaavat luvut ovat 1,9 prosenttia ja 2,8 prosenttia. Vaikka kuntayhtymän toimintakate kasvaa suunnitelmavuosina, vuosikate ei kuitenkaan riitä kattamaan suunnitelmanmukaisia poistoja. Suunnitelmavuosien tilikaudet tulevat kuitenkin olemaan ylijäämäiset poistoeroista johtuen eikä taseen edellisten vuosien ylijäämä vähene.

Tuloslaskelmassa on valtuustoon nähden sitovaa toimintakate.

	TP 2008	TA 2009	TAE 2010	MUUTOS % TA2009	TS 2011	TS 2012
Toimintatuotot	23 144 678	24 622 882	24 407 646	-0,9	24 748 949	25 097 142
Myyntituotot	22 524 509	23 855 382	23 796 596	-0,2		
Tuet ja avustukset	518 927	755 100	522 750	-30,8		
Muut toimintatuotot	101 242	12 400	88 300	612,1		
Toimintakulut	-20 548 687	-22 925 177	-23 137 515	0,9	-23 327 565	-23 572 773
<i>Henkilöstökulut</i>	-14 114 026	-15 007 626	-15 812 008	5,4		
Palkat ja palkkiot	-11 051 932	-11 691 440	-12 397 571	6,0		
Henkilösivukulut	-3 062 094	-3 316 186	-3 414 437	3,0		
Palvelujen ostot	-3 018 429	-4 152 946	-3 712 635	-10,6		
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-2 467 679	-2 815 398	-2 585 211	-8,2		
Avustukset	-57 310	-81 300	-61 300	-24,6		
Muut toimintakulut	-891 243	-867 907	-966 361	11,3		
Toimintakate	2 595 991	1 697 705	1 270 131	-25,2	1 421 384	1 524 370
Rahoitustuotot, - kulut	138 568	35 000	-10 000	-128,6	-27 000	-23 000
Korkotuotot	151 506	60 000	20 000	-66,7	30 000	30 000
Muut rahoitustuotot	20 548	0	0			
Korkokulut	-32 731	-25 000	-30 000	20,0	-57 000	-53 000
Muut rahoituskulut	-755	0	0			
Vuosikate	2 734 559	1 732 705	1 260 131	-27,3	1 394 384	1 501 370
Poistot ja arvonalent	-1 106 704	-987 898	-1 337 000	35,3	-1 502 967	-1 646 037
Tilikauden tulos	1 627 855	744 807	-76 869	-110,3	-108 583	-144 667
Toimintakate%	112,6	107,4	105,5		106,1	106,5

Taulukko 6: Salon seudun koulutuskuntayhtymän tuloslaskelma

Investointiosa

Investointiosa käsittää investointisuunnitelmat talousarviovuodelle ja suunnitelmavuosille. Jos investointihanke toteutetaan useampana vuotena, se jaetaan eri vuosille. Investoinneiksi kirjataan yli 10.000 euron hankinnat. Investointi voi olla yksittäinen kone tai laite, kiinteistö, kiinteistösaneeraus sekä ensikertaisen kalustamisen ollessa kyseessä selkeä oppimisympäristön kalustekokonaisuus. Investoinnille tehdään poistosuunnitelma eli investoinnin tulee synnyttää lisäarvoa myös hankintavuottaan seuraavina vuosina.

Kuntayhtymän kiinteistöjen kokonaiskehittäminen asettaa suunnittelukauden aikana suurimman investointipaineen. Rakennushankkeiden kokonaiskustannusarvio suunnittelukaudella 2009- 2011 arvioitiin olevan 6 M€. Edellä mainitun kokonaiskustannusarvion mukaisesti kiinteistöhankeisiin varataan talousarviovuodelle 2010 määrärahaa 2,4 M€ ja suunnitelmavuodelle 2011 2,5 M€. Suunnitelmavuodelle 2012 kiinteistöhankeisiin varataan 1,8 M€. Suunnittelukauden 2010-2012 kiinteistön kokonaiskustannusarvio tulee olemaan yhteensä 6,7 M€.

Kun koulutuskuntayhtymän päästrategia on saatu valmiiksi, tarkentuu kiinteistö- ja tilatoimen osastrategia ja sen kautta korjaus- ja uudisrakentamisen painopistealueet hankekohtaisesti suunnittelukaudella 2010-2012. Osastrategia antaa suuntaviivat kiinteistö- ja tilatoimen kehittämiseen suunnitelmallisesti ja pitkäjänteisesti. On todennäköistä, että strategian valmistuminen tulee lisäämään suunnitelmavuosien investointimääräraha-tarvetta.

Koko kuntayhtymän tasolla irtaimistohankinnat, joissa on otettu huomioon sekä käyttötalousosassa että investointiosassa olevat hankinnat, ovat talousarviovuonna 2010 noin 1,3 M€. Kasvua edelliseen vuoteen on 8,6 % eli 0,1 M€. Irtaimistohankintojen tavoitteena on pitää kuntayhtymän laitteet ja opetuskalusto ajanmukaisina ja kilpailukykyisinä. Alla olevassa taulukossa on esitetty, miten investointiosan irtaimistohankinnat jakaantuvat suunnittelukaudella eri tulosalueiden kesken. Lisäksi on esitetty tulosalueittain käyttötaloushankintana (kertapoistoisena) tehtävät irtaimistohankinnat.

INVESTOINTIOSA			
Tulosalue	TAE2010	TS2011	TS2012
Aikuisopisto	70 000	160 000	60 000
Ammattiopisto	426 000	425 000	280 000
Kuntayhtymäpalvelut	291 500	78 000	177 000
YHTEENSÄ	787 500	663 000	517 000
KÄYTTÖTALOUSOSA			
Tulosalue	TAE2010	TS2011	TS2012
Aikuisopisto	58 265		
Ammattiopisto	425 993		
Kuntayhtymäpalvelut	58 350		
YHTEENSÄ	542 608		
Kaikki yhteensä	1 330 108		

Taulukko 7: Irtaimen omaisuuden määrärahat investointi- ja käyttötalousosassa

Investointiosassa valtuustoon nähden sitovaa on kiinteän ja irtaimen omaisuuden kokonaismäärärahat. Investointien hankintamenon jaksottamista taloussuunnitelmassa tullaan tarkistamaan kokonaiskustannusarvion rajoissa tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä taikka erillisellä valtuuston talousarviomuutoksella. Hallitus päättää talousarvion käyttösuunnitelmaan liittyen tarkemmasta investointien kohdentamisesta ja hankintojen jaksottamisesta talousarviovuonna. Talousarviovuoden 2010 ja suunnitelmavuosien 2011 - 2012 investointitaso pysyy edelleen suurena ja arvion mukaan niiden toteuttamiseksi joudutaan turvautumaan lainanottoon.

INVESTOINTISUUNNITELMA 2010 - 2012	Kokonais- kustannus- arvio	TS 2010	TS 2011	TS 2012
KIINTEÄ OMAISUUS	6 720 000	2 420 000	2 500 000	1 800 000
Hyvoninkatu				
Venemestarinkatu				
Mariankatu				
IRTAIN OMAISUUS	1 967 500	787 500	663 000	517 000
Ammattiopisto	1 131 000	426 000	425 000	280 000
Aikuisopisto	290 000	70 000	160 000	60 000
Kuntayhtymäpalvelut	546 500	291 500	78 000	177 000

Taulukko 8: Investointisuunnitelma 2010–2012

Rahoitusosa

Talousarvion rahoitusosaan kootaan käyttötalous-, tuloslaskelma- sekä investointiosan tulojen ja menojen aiheuttama kassavirta (varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta). Lisäksi rahoitusosaan merkitään kuntayhtymän lainakannan ja oman pääoman muutokset sekä arvio muutoksista muissa maksuvalmiuden erissä (rahoitustoiminnan kassavirta). Rahoituslaskelma on kassavirtalaskelman luonteinen, sen lopussa esitetään varsinaisen toiminnan ja investointien sekä rahoitustoiminnan kassavirtojen vaikutus kuntayhtymän maksuvalmiuteen. Vaikutus maksuvalmiuteen kuvaa kuntayhtymän rahojen ja pankkisaamisten muutosta vuoden aikana. Siihen sisällytetään myös muista maksuvalmiuden muutoksista ne, jotka eivät ole tiedossa talousarviota laadittaessa. Näitä ovat esimerkiksi lyhytaikaisten saamisten ja korottomien velkojen muutokset.

Toiminnan rahavirran ja investointien rahavirran netto on negatiivinen suunnittelukaudella eli vuosikate ei riitä kattamaan suunniteltuja investointeja. Rahoitusvaje tullaan kattamaan talousarviovuonna 2010 kassavaroilla sekä lainarahoituksella. Suunnitelmavuosinakaan tulorahoituksen ei arvioida riittävän yksistään kattamaan nettoinvestointeja, vaan niiden rahoittamiseen joudutaan ottamaan myös lainaa. Tästä syystä tulevien investointien tarpeellisuus on tarkoin harkittava. Suunnitelmavuosina lainanottotarpeen arvioidaan olevan yhteensä 3 M€. Mikäli lainankehitys noudattaa edellä esitettyä, kuntayhtymän talous pysyy edelleen vakaalla pohjalla.

Rahoitusosassa valtuustoon nähden sitovaa on lainakannan muutokset.

	TP2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012
Toiminnan rahavirta	2 734 560	1 732 705	1 260 131	1 394 384	1 457 370
Vuosikate	2 734 560	1 732 705	1 260 131	1 394 384	1 457 370
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät					
Investointien rahavirta	3 294 990	1 640 000	3 207 500	3 163 000	2 317 000
Investointimenot	3 294 990	1 640 000	3 207 500	3 163 000	2 317 000
Rahoitusosuudet investointeihin					
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	-560 430	92 705	-1 947 369	-1 768 616	-859 630
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset	169 870	169 870	780 000	1 130 000	250 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		0	1 000 000	1 500 000	500 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	169 870	169 870	-220 000	-370 000	-250 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Rahavarojen muutos	-390 560	262 575	-1 167 369	-638 616	-609 630
Rahavarat 31.12.2008	2.9 M€				

Taulukko 9: Salon seudun koulutuskuntayhtymän rahoituslaskelma